

Kalveren hard voeren beïnvloedt levensduur koe

Leo den Hartog:
‘Er is een gat van 30 tot 40 procent tussen wat er genetisch kan en wat een dier produceert’

Leonel Leal:
‘Niet de dagproductie, maar de levensproductie wordt het kengetal van de toekomst’

Het zou zo maar eens kunnen dat de levensproductie per koe een belangrijker kengetal wordt dan de melkproductie per dag. Dat was een stelling tijdens een kalveropfoksymposium, waar aangetoond werd dat hard voeren zorgt voor minder uitval.

TEKST JAAP VAN DER KNAAP

Voor een optimale benutting van alle grondstoffen in de wereld is het noodzakelijk dat 35 tot 40 procent van de eiwitbehoefte een dierlijke afkomst heeft.’ Het was misschien niet helemaal een nieuwe boodschap die Leo den Hartog afgaf tijdens het LifeStart-symposium, een bijeenkomst over jongveeopfok. Maar de directeur onderzoek van Trouw Nutrition benadrukte nog maar weer eens dat de rol van de veehouder belangrijk blijft om alle monden in de wereld in de toekomst te blijven voeden. ‘Het gaat niet om meer dieren, maar om het omhoog brengen van de efficiëntie van de dieren die er zijn.’ Den Hartog stelde dat er daarvoor nog veel werk aan de winkel is. ‘Er is een gat van 30 tot 40 procent tussen wat er genetisch mogelijk is en wat een dier uiteindelijk produceert. Dat wordt veroorzaakt door suboptimale huisvesting en gezondheid van onze dieren. Als we dat gat weten te halveren, dan hebben we al een heel stuk van het wereldvoedselvraagstuk opgelost.’

Genen activeren met voeding

Tijdens het symposium in St. Oedenrode toonde Trouw-onderzoeker Leonel Leal een van de mogelijkheden om dat gat te dichten. Hij presenteerde een onderzoek waarbij kalveren een standaard hoeveelheid kunstmelk (4 liter) of juist een dubbele hoeveelheid (8 liter) per dag kregen gevoerd. De kalveren worden meerdere jaren gevolgd om te kijken of het voerregiem als kalf effect heeft op latere leeftijd. Leal verwees met zijn onderzoek naar de techniek van epigenetica. ‘We onderzoeken hoe je met behulp van voeding bij het kalf bepaalde genen aan of uit

kunt zetten. Die genen kunnen later relevant zijn voor de stofwisseling en daarmee van invloed zijn op de gezondheid.’

De eerste resultaten toonden aan dat de hard gevoerde kalveren eerder geslachtsrijp waren en eerder afkalfden. Interessanter waren de uitvalspercentages. ‘Van alle kalveren waar we mee startten, haalde in de groep met minder hard gevoerde dieren 76 procent de 180 dagenmelkproductie, tegenover 92,6 bij de hard gevoerde dieren.’

Minder verloop in conditiescore

Leal constateerde dat het verloop in conditiescore in de eerste 180 dagen van de lactatie minder groot was bij de vaarzen die als kalf harder waren gevoerd. ‘Minder conditieverlies is bevorderlijk voor de gezondheid en daarmee de levensduur.’

Volgens Leal wordt een hogere levensduur nastreven steeds belangrijker. ‘Niet de gemiddelde dagproductie, maar de levensproductie bij afvoer wordt het kengetal van de toekomst. Door een hogere levensproductie na te streven stijgt de efficiëntie.’

Ondanks de positieve resultaten van Leal waarschuwde Trouw-onderzoeker Harma Berends dat het verdubbelen van de melkgift aan kalveren niet per definitie de oplossing is. ‘Te veel voeren kan diarree veroorzaken. Geef je meer van dezelfde soort melkpoeder nog steeds twee maal per dag, dan doet dat ook iets met de vertering in het kalf.’ Ze pleitte voor op maat gemaakt melkpoeder voor diverse bedrijfsomstandigheden. ‘Als grote hoeveelheden melk het darmstelsel te snel passeren, dan is dat slecht voor de efficiëntie. Dat draagt niet bij aan de optimale benutting van grondstoffen.’